ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 238 (3238)

СУБОТА, 13 грудня 2003 року

СТОЛИЧНИЙ ТРАНСПОРТ ЕКЗАМЕНУВАТИМЕ СНІГ

Для Київської міської державної адміністрації одним із найважливіших завдань, як справедливо кажуть її керівники, є розв'язання транспортної проблеми. Особливо актуальною вона стає з настанням холодів. І хоч уже календарна зима, надворі ще відносно тепло. Справжні морози, хурделиці й снігові замети попереду. Як же підготувалися до найвідповідальнішого періоду в житті нашого мегаполіса його господарники?

(Закінчення на 2-й стор.)

Фото УНІАН.

ПРИВІТАННЯ

Правосуддя, законність, верховенство права

Працівникам судів України

Сердечно вітаю суддів та працівників судів з професійним святом — Днем працівників суду.

Відзначення цього професійного свята на державному рівні є визнанням вашої наполегливої праці з виконання конституційних приписів щодо захисту прав і свобод людини і громадянина, становлення України як демократичної, правової держави.

Працівники судів гідно здійснюють покладені на них функції правосуддя, зміцнення законності, практичного втілення в життя принципу верховенства права, виконують інші складні і відповідальні завдання, що випливають з положень Конституції України та чинного законодавства.

Ваш високий професіоналізм, почуття відповідальності за доручену справу, виваженість у прийнятті рішень, ділова принциповість поряд з людяністю, толерантністю є запорукою поваги українського народу і його довіри до судових установ.

Бажаю всім суддям України, працівникам судів міцного здоров'я, щастя, подальших успіхів в ім'я торжества Добра, Закону та Справедливості.

Нехай світлі барви життя та добрі стосунки між людьми увінчують результати діяльності працівників суду України.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Шановні судді та працівники судів України!

Дозвольте щиро привітати вас з нагоди Дня працівників суду.

З проголошенням незалежності України почався новий етап у розвитку судової системи. Підтвердженням належного ставлення до суддів і працівників судів на державному рівні став Закон України «Про статус суддів» і встановлення професійного свята — Дня працівників суду.

Встановлення нашого професійного свята — це гідна оцінка державою належної праці тих, хто покликаний утверджувати у суспільстві верховенство права, справедливість і законність, забезпечувати захист прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, інтересів суспільства і держави.

Конституція України встановила гарантії незалежного правосуддя та недоторканності суддів, визначила основні напрями реформування судово-правової системи й засади судочинства, піднявши цим самим судову владу в Україні на якісно новий рівень.

Сьогодні судді — визначальний фактор існування демократичного суспільства. За роки незалежності нашої держави істотно змінилися роль і значення судів, прав і свобод людини. Число справ, які розглядаються судами, постійно збільшується, і це — свідчення того, що судова система стає все більш необхідною і затребуваною суспільством.

Ми можемо і повинні констатувати, що судова влада в Україні відбулася, і сьогодні саме від нас великою мірою залежить, якою вона буде завтра. Ті досягнення, які ми маємо, в жодному разі не можна втрачати, навпаки, їх треба примножувати. Наші зусилля мають бути скеровані на реалізацію заходів, спрямованих на подолання наявних у судової влади проблем.

Хочу наголосити, що найвищою соціальною цінністю в державі є людина, її життя, здоров'я, недоторканність, безпека. Саме людина — головний, ключовий елемент у системі правосуддя; задля її блага та інтересів воно і здійснюється. У зв'язку з цим хочу побажати, щоб судді та працівники судів прагнули й досягли того, щоб наша людина, як люди у багатьох країнах світу, приходила до суду як до храму, по захист і справедливість, щоб права і свободи людини і громадянина в Україні захищалися на рівні європейських стандартів і щоб наше суспільство врешті-решт зрозуміло, що високоефективний і авторитетний суд потрібен не для суддів, а для людини й держави.

Ще раз вітаю вас зі святом. Бажаю всім миру й спокою, міцного здоров'я, добра і щастя, успіхів у роботі, подальшого вдосконалення свого професійного рівня на благо народу та держави.

Хай Бог дає вам сили, наснаги та довголіття.

Василь МАЛЯРЕНКО, Голова Верховного Суду України.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Федір КРИЧЕВСЬКИЙ. Три віки (1913 р.).

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Є домовленість про узгоджений проект

У парламенті тривають консультації щодо проведення політичної реформи в державі. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин в інтерв'ю журналістам висловив думку, що на голосування у Верховній Раді 23 грудня буде винесено узгоджений законопроект конституційних змін, під яким поставили підписи 292 народних депутати. Таку домовленість, за словами Голови ВР, уже досягнуто між лідерами депутатських фракцій та груп. В. Литвин наголосив, що узгоджений варіант конституційних змін повинен «не порушувати конструкцію і враховувати пропозиції, які були визнані Конституційним Судом конституційними». Глава парламенту також повідомив, що група народних депутатів вирушила на засідання Венеціанської комісії для обговорення законопроектів з політреформи в Україні. Водночас він зазначив, що є проект з висновками Венеціанської комісії.

На думку Володимира Литвина, для попереднього схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України парламентська більшість зможе самостійно набрати 226 голосів. Однак, наголосив він, під час голосування «необхідно бачити перспективу на 300 голосів».

Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк заявив в інтерв'ю журналістам, що комуністи не братимуть участь у голосуванні за узгоджений законопроект конституційних змін, якщо не буде прийнято закон про вибори народних депутатів України на пропорційній основі (лише за партійними списками).

Десь — на поріг, а десь — і через поріг

У чотирьох містах Донеччини — Горлівці, Єнакієвому, Авдіївці і Кіровську — рівень захворюваності на грип серед школярів перевищив епідпоріг: 200 осіб на 10 тисяч населення, за норми 116 хворих. Загальний показник по області становить 45,7 хворих на 10 тисяч, за тиждень вірус поклав до ліжок понад 20 тисяч осіб. В очікуванні епідемії медики закликають мешканців області зробити щеплення проти грипу. За даними обласної санепідемстанції, майже 100 тисяч осіб уже пройшли вакцинацію, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

ПЕРЕДПЛАТИЛИ І ВИГРАЛИ!

Частує «Родина»

Уже не перший рік спостерігаємо за економічним злетом нашого постійного спонсора — ВАТ «Костопільський завод продтоварів», яке виробляє смачну продукцію під торговою маркою «Родина». Ще жодного разу представники підприємства не повертались з національних виставок без нагород за кращу вітчизняну торгову марку. П'ять золотих медалей у «Родини», чотири з них — за кондитерські вироби.

Саме кондитерські вироби є «козирною картою» «Родини», тож завод придбав і монтує ще одну лінію з їх випуску, бо попит до того спонукає. Керівник підприємства, заслужений працівник промисловості України Микола Кучерук люб'язно надав для наших передплатників найсмачніші, на його думку, шоколадні цукерки — «Чорнослив у шоколаді», які дісталися Миколі Дейсуну із села Великі Межиричі Корецького району, Панасії Апончук із села Млинок Зарічненського району, Івану Сутульцю із Бочаниці Гощанського району, а також шанувальникам «Голосу України» із Березнівського району Василю Улюкову (Вільхівка) та Сергію Яницькому (Поліське).

— Нехай смакують, на здоров'я! — каже Микола Кучерук.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — НІЖИН

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Людмила Чевичелова, актриса Ніжинського театру:

— Схоже, державі культура не потрібна. Виступаємо у неопалюваних клубах. Зарплата артистів смішна. І жодних змін на краще не світить.

Євдокія Власенко, пенсіонерка:

— Торік, щоб отримати субсидію, треба було спалити 2,4 тисячі кубометрів газу. Я спалила півтори тисячі, але все одно платила за 2,4. То який сенс заощаджувати?

Світлана Петрик, медсестра:

— Я вже 20 років працюю медсестрою, а за вислугу років додатково отримую всього 15 гривень... У чоловіка — викладача агротехнічного інституту — теж невисока зарплата. Здається, і надалі бюджетники залишаться на голодному пайку.

Записав Сергій ПАВЛЕНКО.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

ПОЛІТИКА

Енергозбереження — вимога часу

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 12 грудня

Після оголошення депутатських запитів і заяв парламентарії обговорили законопроект, що стосується державної підтримки реалізації заходів з енергозбереження в бюджетних установах. Відповідно до документа, підготовленого народним депутатом Григорієм Дашутіним, запровадження енергозберіжних заходів пропонується фінансувати за рахунок економії коштів, які виділяються бюджетним установам на оплату паливно-енергетичних ресурсів, і тих, які буде отримано внаслідок реалізації заходів з енергозбереження. Також документом окреслено механізм здешевлення кредитів, за яким відбуватиметься погашення відсоткових ставок за залучені бюджетними установами кредити на реалізацію енергозбережних заходів. На думку автора законопроекту, документ дасть змогу бюджетним установам істотно знизити витрати паливно-енергетичних ресурсів. У свою чергу, це повинно зменшити видатки бюджетів усіх рівнів, за рахунок яких утримуються такі бюджетні установи. Але, на думку більшості депутатів, зокрема Юрія Кармазіна («Наша Україна»), Михайла Павловського (БЮТ), документ не має економічного обгрунтування і його не можна було виносити на обговорення. Крім того, запропонований законопроектом механізм погашення отриманих бюджетними установами кредитів на фінансування заходів з енергозбереження порушує норми, встановлені Бюджетним кодексом України, де, зокрема, зазначене обов'язкове цільове використання бюджетних коштів за бюджетним призначенням. Попри ці істотні зауваження, Юрій Оробець, голова підкомітету Комітету з питань ПЕК, запропонував народним депутатам підтримати законопроект у першому читанні з обов'язковим урахуванням усіх зауважень і пропозицій.

Народні обранці також обговорили законопроект про житлові, комунальні та господарські послуги.

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради України Володимир Литвин привітав **народного депутата Василя Каленчука** (на фото у центрі) з днем народження і повідомив про входження Кирила Поліщука до фракції «Регіони України».

Олена ГОРБУНОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Тон співпраці задають парламенти

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Україна і Корея мають великий потенціал співпраці, на чому наголошували під час учорашньої зустрічі Голова Верховної Ради України Володимир Литвин та Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Корея в нашій країні Лі Сонг-Джу. Співрозмовники обговорили широке коло питань, зокрема, перспективи співпраці між Сеулом та Києвом у політичній, економічній, військово-технічній, культурній та туристичній сферах.

Як повідомив керівник депутатської групи ВР України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Корея Олег Петров, Південну Корею цікавлять українські технології, передусім у космічній галузі.

За словами прес-секретаря Голови Верховної Ради Ігоря Сторожука, під час зустрічі Володимир Литвин та Лі Сонг-Джу відзначили велику роль груп дружби, створених у парламентах України і Кореї, в розвитку парламентської співпраці і двосторонніх відносин узагалі. Голова ВР нагадав, що українські парламентарії чекають на візит офіційної делагації на чолі зі спікером парламенту Республіки Корея.

Володимир Литвин висловив вдячність корейському уряду за допомогу, яку ця країна надає в лікуванні українських дітей, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. Глава українського парламенту наголосив: «Потреби ядерної безпеки, в тому числі нерозповсюдження ядерної зброї, потребують неабияких зусиль як кожної країни, так і світу в цілому».

***

Цього ж дня Голова ВР Володимир Литвин зустрівся з делегацією парламентської групи Собрання Республіки Македонія зі співробітництва з Верховною Радою на чолі зі Слободаном Даневським. Сторони обговорили широкий спектр проблем двосторонньої співпраці. Володимир Литвин та Слободан Даневський наголосили на необхідності активізації міжпарламентської співпраці та високо оцінили роль парламентів у розвитку двосторонніх відносин.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Де згода, там і результат

Вечірнє засідання 11 грудня

Під час обідньої перерви відбулася погоджувальна рада лідерів депутатських фракцій та груп, Першого заступника Голови ВР Адама Мартинюка, голів бюджетного і фінансового комітетів ВР та Першого віце-прем'єра, Міністра фінансів Миколи Азарова. На ній домовилися повернутися до розгляду законопроекту про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування на вечірньому засіданні, а запропоновані зміни до закону про Держбюджет-2004 доопрацювати до 23 грудня. Однак у сесійній залі узгодженої позиції досягти не вдалося, і Верховна Рада відправила законопроект на повторне друге читання. «Буде узгоджений проект — буде позитивне рішення Верховної Ради», — наголосив Володимир Литвин.

Після голосування за проекти постанов про обрання та звільнення суддів Верховна Рада схвалила низку законопроектів у першому читанні. Зокрема, зміни до Закону «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», внесені народними депутатами України Миколою Ноценком та Ігорем Шаровим, передбачають запровадити надання з Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття безвідсоткової позики безробітним для заняття підприємницькою діяльністю або на організацію особистого селянського господарства.

Прийнятий за основу урядовий законопроект про Загальнодержавну програму збереження та використання об'єктів культурної спадщини розрахований на період до 2010 року. В цій програмі пропоновано, зокрема, залучити інвестиції у діяльність з реставрації та використання культурних пам'яток, створити розвинену інфраструктуру науково-дослідних, проектних та реставраційних організацій у цій сфері, підготувати пропозиції щодо внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно охорони культурної спадщини тощо.

Дещо політичне забарвлення мало й голосування щодо запропонованих урядом змін до закону про цьогорічний бюджет. Зокрема, коли Перший віце-прем'єр, Міністр фінансів Микола Азаров обгрунтовував необхідність виділення з держбюджету 400 млн. грн. на закупівлю зерна до Держрезерву, депутати з фракції «Наша Україна» почали кричати «Ганьба!». Однак рішення про виділення додаткових коштів на закупівлю зерна таки було прийнято парламентом. Депутати також підтримали зміни до закону про Держбюджет-2003, якими передбачається виділити 70 млн. грн. на будівництво медичних закладів для постраждалих від аварії на Чорнобильській АЕС та соціально-побутових об'єктів для Держдепартаменту пожежної безпеки.

На вечірньому засіданні парламент затвердив постанову за підсумками дня уряду «Про Міжнародний консорціум з управління та розвитку газотранспортної системи України», якою зобов'язав Кабмін надати техніко-економічне обгрунтування доцільності створення міжнародного газотранспортного консорціуму, та постанову про стан забезпечення в Україні встановлених чинним законодавством соціальних, економічних, правових і конституційних гарантій у сфері соціального захисту ветеранів праці.

Юліана ШЕВЧУК.

АКТУАЛЬНО

Рік для Києва видався найстабільнішим

У Києві середня зарплата досягла 800 гривень, рівень безробіття становить 0,46 відсотка, а до кінця року в столиці буде збудовано майже мільйон квадратних метрів житла. Про це йшлося на зустрічі Президента України Леоніда Кучми і київського міського голови Олександра Омельченка.

За словами міського голови, промисловий виробничий потенціал столиці цього року перевищив рівень останніх 20 років. Зокрема, очікується збільшення валової доданої вартості до 41 мільярда гривень і обсягів промислового виробництва до 12 мільярдів. Олександр Омельченко також відзначив виконання бюджету всіх рівнів і програм соціального розвитку й додав, що цей рік був найстабільнішим та найдинамічнішим порівняно з попередніми, **повідомила прес-служба глави держави.**

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Васильєва Г. А.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України Васильєва Геннадія Андрійовича, обраного в одномандатному виборчому окрузі № 61, Донецька область, у зв'язку з його особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 11 грудня 2003 року.
№ 1373-IV.

СПОРТ

І півфінал, і олімпійська ліцензія!

Гандбол. Хорватія. Чемпіонат світу серед жінок. Другий груповий раунд. 3-й (останній) тур. Україна—Угорщина. 23:35. Німеччина—Румунія. 23:31. Норвегія—Словенія. 29:28.

Угорщина, Україна, Норвегія — по 7 очок, Словенія —4, Румунія — 3, Німеччина — 2.

Збірна України достроково здобула місце в півфіналі. В останньому матчі другого раунду, який для нас уже нічого не вирішував, поступилася угоркам. Леонід Ратнер дав змогу пограти тим спортсменкам, котрі були мало задіяні в напружених попередніх матчах. А лідерам надав можливість перепочити. Зокрема, Олена Цигиця на майданчик не виходила.

Як бачите, три команди в нашій групі здобули по сім очок. Але нашим гандболісткам завдяки перемозі над норвежками в груповому раунді дісталася друга позиція.

У півфіналі збірна України зіграє з гандболістками Франції, котрі закрили шлях до квартету найсильніших чемпіонові світу, збірній Росії.

Ще один дуже приємний момент: збірна України здобула олімпійську ліцензію! Це єдина команда — представник ігрових видів спорту, котра представлятиме нашу країну в Афінах-2004.

Почали з перемоги

Баскетбол. Кубок Європи. Другий раунд спортовки запорізької «Козачки-ЗАлК» розпочали з перемоги. На майданчику Палацу спорту «Юність» чемпіонки України перегралі французький «УСО Баскет» — 87:77. Найрезультативнішою в складі запорізької команди стала Оксана Письменник, котра здобула 22 очка.

В. Б.

Столичний транспорт екзаменуватиме сніг

(Початок на 1-й стор.).

Саме про це йшлося на брифінгу нового начальника Головного управління промисловості, транспорту і зв'язку, заступника голови КМДА **Валерія КІР'ЯНА** *(на фото)*.

— Усім нам набридає щодня бачити або ж перебувати в автомобільних пробках і заторах, — сказав Валерій Андрійович. — Справжнім лихом стає і паркування авто в межах міста. Через те, скажімо, нині важко подолати навіть невеличку Прорізну вулицю, рух якою дозволено лише в одному напрямку. Кількість легкових автомобілів у киян невпинно зростає. Крім того, щодоби до столиці прибуває додаткових 100—150 тис. авто. Ось чому в системі транспортного обслуговування пасажирів, транспортних розв'язок, дорожнього руху в столиці будемо змішувати акценти: розширюватимемо вулиці і магістралі, більше впроваджуватимемо підземних переходів і мостів, висотних та інших паркінгів, активніше впроваджуватимемо автоматизацію і диспетчеризацію дорожнього руху. Адже нині в час пік нерідко можна побачити таку картину: світлофори на важливих магістралях столиці вимкнено, а регулює рух працівник ДАІ. Як наслідок — суцільні пробки.

Першочерговими стають питання, зауважив В. Кір'ян, оновлення рухомого складу, оскільки маємо чимало зношеного, встановлення додаткових світлофорів та заміни дорожніх знаків, будівництва нових мостів через Дніпро та ремонту патонівського. Останній розрахований на пропуск щодоби до 10 тис. авто, а нині ним рухається до 80 тис. Мостобудівники сьогодні з'ясовують, як краще його оновлювати: повністю закрити на ремонт чи спершу одну половину, а потім другу? Розпочато будівництво Подільсько-Троєщинського мостового переходу, на черзі — зведення ще одного Південного, нижче від теперішнього, який з Окружної дороги має перебрати транзитний транспорт, що прямує на Харків і Полтаву. Загалом до зими підготувалися належним чином: до кінця року підприємства комунального транспорту буде стовідсотково профінансовано. Уже придбано 165 одиниць рухомого складу, зокрема 19 тролейбусів, 134 автобуси, 5600 нових шин для автобусів і тролейбусів, 12 вагонів метрополітену; заготовлено належну кількість солі, піску, підготовлено дорожню техніку тощо.

Генеральний директор підприємства «Київпастранс» Микола Ламбуцький, його колега з корпорації «Київавтодор» Володимир Жуков, керівник Київського метрополітену Микола Шавловський, голова ВАТ «Київметробуд» Володимир Петренко, заступник начальника управління ДАІ Києва Микола Євдокимов розповіли представникам ЗМІ, що зроблено для того, аби цієї зими пасажири не зазнавали прикрощів, якщо раптом гряне морозно-снігова стихія.

Проблем, щоправда, в усіх не бракує. Микола Ламбуцький, наприклад, зауважив: комунальні транспортники міста мають великі збитки через те, що вартість проїзду пасажира дедалі більша, аніж та ціна, яку нині він сплачує (50 копійок), і перевозять безкоштовно величезну кількість пільговиків (до 50%). А керівник «Київавтодору» зауважив, що до зими готові 260 одиниць дорожньої техніки, придбано понад 30 тис. тонн реагентів для підтримання доріг у належному стані. Микола Шавловський, зі свого боку, підкреслив, що Києву час уже орієнтуватися на європейські стандарти у справі перевезення пасажирів метрополітеном, оскільки в нас на одному квадратному метрі площі вагона перебуває від 8 до 12 осіб, а в цивілізованому світі — 2. Та попри проблеми, наголосили керівники, кияни й гості столиці не відчуватимуть особливих незручностей навіть у період сильних морозів і великих снігів. Як воно буде насправді, поживемо — побачимо.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Класні керівники у п'ятих!

РЕПОРТАЖ

У столичному Палаці дітей та юнацтва позавчора вшановували його величність Учителя. Тут проводився другий, заключний, етап міського конкурсу класних керівників 5-х класів загальноосвітніх шкіл Києва.

Святковий настрій відчувався ще на підступах до завжди гостинного будинку творчості малечі.

З метро переді мною йшли дівчатка і, не замовкаючи ні на мить, щебетали про конкурс.

— Як гадаєте, наша «класуха» переможе?

— Ой, як хочеться...

— Тільки б Вітька чогось не утнув і слова не переплутав.

Ідея проведення конкурсу народилася в Головному управлінні освіти і науки Київської міськдержадміністрації. Його начальник Борис Жебровський, віддаючи належне ролі класного керівника взагалі і куратора в п'ятому класі (прощай, перша вчителько, здрастуй, доросла школо!), поставив за мету визначити кращих вчителів і розповсюдити їхній досвід. Організатором конкурсу виступив також педуніверситет імені Бориса Грінченка, а підтримали акцію міськрада профспілок працівників освіти і науки та редакція газети «Голос України».

Конкурс проведено у всіх районах міста (загалом 520 шкіл). Десять районних переможців і зібралися в Палаці дітей та юнацтва на другий етап.

...Кожен з учителів мав вельми потужну групу учасників свята (самі п'ятикласники) і підтримки (директори і батьки). Усі вони продемонстрували неабиякі особисті здібності й показали, на що здатні їхні енергійні талановиті діти. П'ятикласники Алли Добривечір (школа № 206), скажімо, дружать з театром, люблять музику; Любові Кулєшової (Слов'янська гімназія) —пісню, танці і спорт; Ірини Стусь (ліцей № 100 «Поділ») — кіномистецтво.

Ольга Маслова (гімназія № 56) куратором перший рік, але бачили б ви її та учнів на сцені. Вона довела, що живе за девізом: «Учень — це не амфора, яку треба заповнити, а факел, який треба запалити». Її колеги Валентина Поливач (школа № 102), Марина Гладченко (№ 26), Олена Клименко (гімназія № 43), Наталія Артем'єва (№ 301), Юлія Киця (№ 151) солідарні з колегою.

Журі дуже непросто було визначити кращу з кращих. І все-таки пальму першості воно віддало класному керівникові п'ятого класу школи № 31 Ірині Бутаковій. Їй слово:

— Участь дітей у конкурсі переконала, що нездібних немає. У нашому класі кожен з 25 учнів чимось захоплюється. Одні театром, інші пишуть вірші, танцюють, співають, малюють, займаються спортом, вишивають (навіть хлопці). До перемоги нас вели насамперед директор, колеги — вся школа.

Сама переможниця — учителька біології, географії, ритміки. Вона майстер спорту з гімнастики, каратистка...

У коридорах Міносвіти витає ідея поширити досвід киян і проводити конкурси перших вчителів, класних керівників тощо.

Це було б класно.

Іван ІЛЛЯШ.

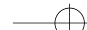

15 грудня — День працівників суду

Буде Палац правосуддя

Певно, це стане для багатьох цілковитою несподіванкою, коли скажемо: Одеський апеляційний господарський суд і Господарський суд Одеської області щойно відзначили своє... 195-річчя. Так-так, хоча добре знаємо, що такі суди в незалежній Україні створені зовсім недавно. Але в Південній Пальмірі, зважте, ще з 1808 року діяв перший на теренах Російської імперії Одеський комерційний суд, який залишив доволі помітний слід в історії великого портового міста й українського Причорномор'я загалом. Про його діяльність, його досвід не забуто й досі. А згадані вище сучасні судові структури не без підстав вважають себе правонаступниками Одеського комерційного суду. Не дарма відомий одеський журналіст Данило Шац, випадково натрапивши на стару меморіальну дошку, приурочену ще віковому ювілеєві отого суду, приніс її не кудись там, а голові Одеського апеляційного господарського суду Валерію Балуху: «Може, згодиться?».

— Ще й як ота реліквія, на якій вигравірувано імена всіх голів суду з 1808 до 1908 роки, згодилася! — каже Валерій Сергійович. — Ми встановили її на найвиднішому місці в холі новостворюваного Палацу господарського правосуддя.

Оту меморіальну дошку та деякі фрагменти Палацу читач може побачити на вміщених тут фотознімках. По сьогоднішній день, слід зазначити, обидва господарські суди Одещини своїх приміщень не мають, вони працюють на орендованих площах, що, звичайно, не відповідають нинішньому своєму призначенню.

— Тим часом, — зауважує В. Балух, — судова реформа в нашій країні, за задумом законодавців, передбачає створення істинно незалежних судових структур, які б, не озираючись на інші гілки влади, надійно захищали права й інтереси фізичних та юридичних осіб.

Що ж, такі умови, слід очікувати, для господарських судів Одещини невдовзі буде створено. Держава, на клопотання виконавчих та судових органів, передала будинок під господарські суди регіону.

Нещодавно, якраз до згаданого вище ювілею, сталися мов би громадські оглядини майбутнього Палацу господарського правосуддя — прийняття першої його черги. Незважаючи на фінансові та деякі інші труднощі, зроблено багато. Вражає вже сам зовнішній вигляд сучасної будівлі, увінчаної Державним гербом України. Відзначається оригінальністю інтер'єр. У вестибюлі вражають розписи художника Володимира Межевчука на теми знаменитих творів Рафаеля, що усобліюють пошук істини та мудрість суду. А під час переходу на другий поверх раптом зустрічаєш нестандартну бронзову постать Феміди: на ній — одяг древньокиївської княгині, і сидить вона на троні, прикрашеному різьбою того часу. Тим самим, вважають автор ідеї Валерій Балух та відомий одеський скульптор Олександр Токарєв, вказано на самобутні витоки українського правосуддя...

А головне — у палаці створюються умови, що відповідають всім європейським нормам і вимогам для здійснення процесу правосуддя.

— Хоча роботи ще стачить, особливо в реконструкції комунікацій, та новосілля сподіваємося справити до наступного Дня незалежності України, — каже Валерій Балух. — Це буде гарним дарунком не тільки нам, суддям, а й тим, хто приходить до нас по допомогу.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімках: зовнішній вигляд Палацу господарського правосуддя; Феміда у виконанні скульптора Олександра Токарєва; меморіальна дошка до 100-річчя Одеського комерційного суду.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

СКАНДАЛ

Таланти незаперечні

У Національному університеті імені Каразіна мають намір відстоювати в суді сплюжене ім'я засновника цього вузу. Версію журналіста місцевого відеоканалу «Перша столиця», викладену у відеофільмі, керівництво університету називає пасквілем і образою пам'яті великого земляка.

Ректор ХНУ імені Каразіна Віль Бакіров каже, що груба неправда, агресивно-глузливий тон не можуть залишити співробітників вузу байдужими.

Та автор скандальної відеобіографії Каразіна підкреслює, що навмисно обмовляти образ великого земляка не збирався. Журналіст стверджує, що звернутися до маловідомих фактів біографії Каразіна йому порадили університетські історики.

А інші історики зазначають, що Каразіна у всіляких гріхах намагалися обвинувачувати ще за життя, але історія все розставила на свої місця — таланти його незаперечні.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Куди діваються яблука взимку

Вервечка автомобілів, які вишикувалися в ряд на вулиці Тарногородського у Вінниці, здавалася майже казковою на тлі першого снігу. Вантажівки були доверху набиті червонобокими яблуками. Я нарахував більш як 20 одиниць транспорту. Упереміж з багатотоннажними авто «бурчали» й двигуни легковиків: час від часу водії запускали їх, щоб зігрітися. У кабінах через скло також виднілися дари садів. Неважко було здогадатися, що лежить у причепах, затягнутих брезентом. За номерними знаками легко читалася географія нашої держави. Найбільшу відстань здолали «КамАЗи» з Криму і Закарпаття. Крім них, були вантажівки із Запорізької, Дніпропетровської, а також сусідніх з Вінницею Житомирської та Хмельницької областей. Всі легковики належали мешканцям Вінниччини.

Автомобільні затори у цьому місці — річ звична. Тут розташоване одне з найбільших у регіоні переробників ягід і фруктів — спільне українсько-австрійське підприємство «Поділля-ОБСТ». Виготовляють концентровані соки, фруктові пюре і наповнювачі для молочної продукції. Втім, черги автомобілів з яблуками були звичною картиною влітку і восени. А чому нині до Вінниці знову покотилися яблука?..

Віктор Харков, генеральний директор підприємства, з яким зустрілися наступного дня вранці, каже, що сам не сподівався на таку активність здавачів сировини. За його словами, протягом літа й осені підприємство заготовило більш як сто тисяч тонн яблук. Вони, як ніколи, щедро вродили нинішнього року. Порадившись, на підприємстві вирішили продовжити сезон. Щоб зацікавити в цьому людей, встановили відповідну ціну. Якщо влітку й восени за кілограм яблук платили спершу по 15, 17 і 24 копійки, то нині даємо по 40 копійок. Приймання продукції проводять цілодобово і без вихідних.

При в'їзді на територію підприємства привертає увагу білий вагончик. Тут розраховуються із здавачами сировини. Гроші видають одразу готівкою. За бажання перекazують на рахунок власника сировини.

Водій автомобіля з кримськими номерами переконував мене в тому, що в Криму жодне підприємство не пропонує таких вигідних умов. Якщо вигідно, мовлял, можна їхати й за тисячу кілометрів...

Віктор СКРИПНИК.

ПРЕМ'ЄРА

Депутат: голос із хору

Хорова капела «Почайна» запрошує на прем'єру симфонії-реквієму «Тридцять третій».

Музичною оповіддю про страшний злочин режиму проти українського народу назвав симфонію-реквієм «Тридцять третій» співак хору «Почайна» — народний депутат України, голова Київської міської організації Української Народної партії Валерій Асадчев. За його словами, «вміле й тонке користування музичним матеріалом, несподівані музичні рішення та емоційно насичені слова реквієму дали змогу авторам твору (музика — О. Яковчука, текст — В. Юхимовича, аранжування для симфонічного оркестру — В. Степурка) відшукати форми і засоби, що передають глибинні почуття, але при цьому не руйнують віру в життя, а зміцнюють її». Ідея цього твору — не помста, а покаяння. Прем'єра відбудеться ввечері 13 грудня в Національному будинку органної та камерної музики в Києві.

Вл. інф.

На здвоєних колесах на... Захід!

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Щойно Кременчуцький колісний завод відправив у Бельгію чергову партію пристроїв для здвоєння тракторних коліс, бо на Заході їх широко використовують у сільському господарстві і, на думку фахівців, вони також сприяють збору дорідніших, ніж у нас, урожаїв. Тим часом у рідних пенатах очевидні переваги здвоєних коліс під час проведення польових робіт, особливо ранніх весняних на зволоженому ґрунті, поки що не знаходять масового поширення. Причина полягає, мабуть, у тому, що раніше ініціативу насаджували директивними вказівками, а сьогодні її потрібно проявляти самостійно. Хоча в тих господарствах, де активно шукають і впроваджують прогресивні технології, кременчуцька новинка приживається. Зокрема, в дослідному господарстві «Степне» Полтавського району і приватному сільгосппідприємстві «Восток» із Криму, де цього року активно випробовували систему здвоєних коліс і дійшли висновку, що трактор на такому ходу весною значно раніше може вийти в загінку, менше затоптує землю й на третину економить пальне тощо. До речі, ці переваги підтвердили також паралельні дослідження, проведені в Українському НДІ випробувань та прогнозування техніки і технологій для сільгоспвиробництва.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

АНОМАЛІЇ

Нострадамусові «Центурії» — пророцтва чи алкогольна маячня?

Провісники, віщуни, пророки, хіроманти, астрологи... Якби кому-небудь спало на думку заснувати для них професійне свято, такий собі Всесвітній день провісника, то кращого часу для цього, мабуть, не знайти. Завтра виповнюється 500 років із дня народження найвідомішого з провісників — Мішеля Нострадамуса.

Чи багато хто знає Феофіла Едеського, Колепепера? Ці й десятки інших імен відомі тільки фахівцям і любителям астрології. Про Нострадамуса знають, або принаймні чули, всі.

Мішель Нострадамус (де Нотр-Дам) народився 14 грудня 1503 року в містечку Сен-Ремі на півдні Франції. Початкову освіту здобув удома під наглядом свого діда Жана де Сент-Ремі — відомого лікаря, математика, філософа й астролога.

У 1519 році шістнадцятирічним юнаком Мішель поїхав учитися до Авіньйона, де в університеті викладалися гуманітарні науки і філософія. У 1522—1525 роках він вивчав медицину в Монпельє разом із Франсуа Рабле, передбачивши нібито успіх роману «Гаргантюа і Пантагрюель» і безсмертну славу його творця.

Не встигнувши стати бакалавром медицини, Нострадамус вирішив зайнятися практикою. Чотири роки він успішно боровся з чумою в Нарбоні, Каркассоні, Тулузі, Бордо, селах і містечках Провансу та Лангедоку. У 1529 році він закінчує навчання й одержує лікарський диплом.

Подальше його життя сповнене злетів і падінь, досліджень і розчарувань. Він спізнав славу великого лікаря і провісника. Його, як чорнокнижника, переслідувала інквізиція. Деякі його медичні роботи передбачали санітарні і профілактичні заходи, відкриті пізніше. У своїй магістерській дисертації Нострадамус указав на можливість застосування щеплень проти віспи, що було зроблено лише через 200 років Едуардом Дженнером. Також він висловив припущення про наявність у людини двох кіл кровообігу, випередивши на 120 років відкриття Вільяма Гарвея. За твердженнями численних шанувальників, Нострадамус, крім того, передбачав використання людством електрики, радіо, телебачення, парових машин, літаків і т. п. Він вивів закони взаємодії електронних зарядів і передбачив ряд напрямків розвитку техніки, в тому числі і космонавтику.

З 1547 року Нострадамус до самої смерті жив у маленькому провансальському містечку Салоні — між Авіньйоном і Марселем. У тім же році він оженився вдруге (перша родина загинула під час епідемії чуми) на багатій вдові Анні Пуссар, що народила йому трьох синів (Цезаря, Андре, Шарля) і трьох дочок (Мадлен, Діану, Анну). У будинку вдови Нострадамус обладнав собі кабінет, куди ніхто не міг заходити. Там він зберігав цінні папіруси з єгипетських храмів, привезені євреями, вигнаними з Єгипту.

Знаменитий лікар і астролог досконало знав латину, іврит, давньогрецьку й італійську мови, вивчав давньоєгипетські та східні повір'я, умів готувати ліки, писав вірші, філософські та медичні праці. Він також багато років займався хімічними і фізичними дослідами. Паралельно росла і його слава як астролога та провісника. Щоправда, деякі сучасники стверджували, що астролог був звичайнісіньким п'яницею і створював свої «причмелені» чотиривірші в стані білої гарячки. Його однокашник Франсуа Рабле з іронією писав про нього як про «оракула божественної пляшки».

Так чи інакше, перу Нострадамуса належить ряд книг: «Універсальні ліки від чуми» (1561), «Як варити варення різних сортів з меду, цукру і вина» (1552), «Корисна брошура про багато відмінних рецептів» (1572) та ін. Йому приписують авторство астрологічних трактатів — «Провістя» і «Знамення», написаних 6-рядковими віршами.

Але популярність докторові медицини принесли книги пророцтв. «Центурії» (у кожній по 100 передбачень) написані старофранцузькою мовою зі вставками латиною. Праця складається з чотиривіршів (катренів) і двох послань — французькому королю Генріхові II («Великий Апокаліпсис») і старшому синові Цезарю («Малий Апокаліпсис»). Перші чотири «Центурії» вийшли в Ліоні 1555 року, решта побачила світ у 1557—1568 роках. Пізніше сини вченого випустили доповнення до «Центурій» (або «Століть»), названі «Оракули».

Поштовхом до написання циклу нібито стало видіння, що явилося Нострадамусові 1549 року, а в передмові він підкреслив, що всі його пророцтва «виходять з вуст Духа Святого». Вся інформація подана в алегоричній формі, з використанням оригінальних символів, порівнянь, неологізмів.

12 «Центурій», що нараховують 970 катренів, — це мовби опис подорожі автора по майбутніх долях людства аж до 7-го тисячоліття (чотиривірші, що стосуються подій після 2300 року, невідомі). А в іншому книга — це подорож крізь війни, нещастя, катастрофи...

За переказом, Нострадамус знав точний час своєї смерті і вказав його в заповіті (де, до того, просив поховати себе... стоячи!). Він помер 2 липня 1566-го, маючи 63 роки. Надгробний напис гласив: «Тут спочивають кістки Мішеля Нострадамуса, одного з усіх смертних, визнаного гідним пером відомити й записати своїм майже божественним пером про вплив зірок на події, що мають статися на земній кулі».

У 1781 році Папа Римський наклав анафему на пророцтва Нострадамуса і заборонив їх поширювати. Через 10 років якобінці зруйнували гробницю вченого, повісивши його кістяк і розкидавши потім кістки (що нібито він теж передбачив). Його останки врятували шанувальники, перенісши їх до церкви Святого Лаврентія в Салоні, де вони зберігаються й досі. А осквернителів незабаром стратили за наказом Робесп'єра, що забачив у «Центуріях» пророцтво про «оновлення століття» (нове літочислення, запроваджене у Франції з 1792 року) і повалення короля. Конвент навіть прийняв рішення про встановлення на могилі пророка плити з написом «Провіснику волі».

Олег ДЕНИСОВ.

Благодать там, де творять благо

КОНФЛІКТНА СИТУАЦІЯ

Ще 15 років тому в Мар'янівці було все: міцне господарство, клуб, бібліотека, магазини... Не було тільки церкви. Сьогодні в забутому Богом селі немає нічого. Але є церква.

Її шість років тому відкрили в клубі, що багато десятиліть назад служив житлом для місцевого панотця. А поряд стоїть кам'яне добротне приміщення церкви. Її радянська влада пристосувала під... зерносховище.

На реконструкцію церкви потрібно багато грошей, а спонсора в окрузі вдень з вогнем не знайти. Тому люди закачали рукава і з благословення заїжджого священика облаштували попівський будинок під храм. А до цього віруючі створили громаду Української православної церкви Київського патріархату (УПЦ КП). Тоді парафіяни храму Різдва Пресвятої Богородиці, напевно, не надавали особливого значення тому, що їх об'єднала громада саме Київського, а не Московського патріархату.

Для віруючих важливо було інше: з'явився храм, де можна поспілкуватися з Богом.

1997 року громада зареєструвала свій статут, а в березні нинішнього їй був переданий православний храм. Так би мовити, де-юре. Але недовго в цьому храмі панували добро, мир і спокій...

Непрохані гості

Одного разу в Мар'янівку разом з групою козаків приїхало декілька священнослужителів Української православної церкви Московського патріархату. На зборах парафіян вони показали відеофільм «Анатомія розколу», що розповідав про історію розпаду УПЦ, і, як повідомила газета «МІГ» від 11.09. 2003 р., повели розмову про неблагодатність УПЦ КП. Після цього деякі парафіяни заявили, що їх, мовляв, обдурили, прийнявши в громаду Київського патріархату, і побажали вийти з неї. Конфлікт розпалювався. Число прихильників Московського патріархату в громаді росло. Незабаром вони, зібравшись у церкві, проголосували за вихід з УПЦ КП і перехід у лоно УПЦ разом із храмом і майном громади.

Як пояснив головний фахівець обласного відділу у справах національностей, міграції та релігій Олександр Клемешин, культові споруди, що знаходилися в державній власності, передаються релігійній організації на підставі заяви, що надійшла від неї.

З Мар'янівки, уточнив Клемешин, надійшла одна заява — від громади Київського патріархату.

Передбачена законодавством процедура передачі храму релігійної організації в Мар'янівці дотримана. Ним, як і всім церковним майном, на законних підставах володіє громада Київського патріархату. А претендує на храм, заявляючи про свої права на нього, УПЦ.

Діяння, передбачені Кримінальним кодексом

За словами архієпископа Запорізького і Мелітопольського Василя, порушуються закони держави і логіки — не виконується, мовляв, воля народу. Але бажання більшості — це ще не підстава для переділу власності. А коли виникає внутрішньоцерковна суперечка, вона має розв'язуватися в судовому порядку. Зареєструйте статут релігійної громади — Московського патріархату, і вирішуйте справу в суді. Так ні, продовжує «МІГ», прихильники УПЦ пішли іншим шляхом. Вони зірвали замки з храму і повісили свої. Захопивши храм, перешкоджали богослужінню в ньому.

Такі неправомірні діяння караються законом. Після звернення громади УПЦ КП у правоохоронні органи, прихильники УПЦ змушені були повернути ключі від храму його хазяям.

У конфлікт утягнені правоохоронні й місцеві органи влади. Здавалося б, кому як не їм і поставити крапку в цій історії? Однак...

Де початок протистояння?

У духовному чи матеріальному? «Усе було добре, поки не приїхали ці на машинах, з телевізором і відеомагнітофоном...», — каже журналістам «МІГу» керівник Запорізької єпархії УПЦ КП архієпископ Григорій. Але чому «ці на машинах» заявляють про свої права на чуже майно?

— Спадкоємці культових споруд православної церкви на території України після проголошення її незалежності не були визначені, — каже Олександр Клемешин. — Як я вже говорив, сьогодні будь-яка громада Православної церкви вправі претендувати на них однаково. І нікого не дивує, що УПЦ (Московський патріархат), наприклад, нині володіє на Запорізькій землі більшістю храмів.

ДОВІДКА. У Запорізькій області зареєстровано більш як 800 релігійних громад. З них — 284 УПЦ і 87 — УПЦ КП.

Схоже, у регіоні є сили, які у гонитві за кількістю приходів більше думають не про духовне, а про матеріальне. Інакше як пояснити, що будується? На жаль, мар'янівський конфлікт не єдиний в області. Така ситуація склалася й у селі Новоуспенівка Веселівського району, де з 1993 року на законних підставах православним храмом користується громада УПЦ КП. На цей храм також претендують віруючі УПЦ.

...Нещодавно в Запоріжжі до настоятеля храму Української автокефальної православної церкви звернувся священик римсько-католицької громади: «У мене поки немає храму... Не заперечуєш, якщо ми визначимося за часом і я буду проводити службу в твоєму храмі?». І католик з православним домовилися. Так невже два православні ієрархи не можуть знайти спільну мову — мову взаєморозуміння і взаємоповаги?

Олександр АБЛІЦОВ, Іван ІЛЛЯШ.

Приазовський район Запорізької області.

Даїшник без пістолета — «липовий»

ТЕРИТОРІЯ НОЧІ

Хоча мчимо ми за звичайною «Нивою», напруження шалене. Заїхали в безлюдний о цій порі (00.30) приватний сектор околиці міста. Розмита дощем і без того погана дорога. Туман. Поворот. Раптом — шум, гуркіт, вищання коліс і вогні задніх ліхтарів «Ниви», що стрімко наближаються. Вдаряюся головою об стелю автомобіля. Наші «Жигулі» після різкого гальмування розвертає.

Погоня — не романтика

Під час об'їждження району працівник ДАІ Ілля дав знак зупинитися згаданій «Ниві», що проїхала на червоне світло, але водій тільки збільшив швидкість. Довелося наздоганяти. Порушник, на всіх парах заїхавши в тупик, урізався в огорожу, що, на щастя для нього, виявилася неміцною. Підлітки, котрі вкрали машину, щоб «покататися», відбулися хто синцями, хто струсом мозку. Двоє залишилися сидіти в авто, а той, що був за кермом, кинувся навтьоки. Колега Іллі Андрій побіг за ним. Авжеж, мені сидіти на підлозі за заднім сидінням усе-таки краще, ніж йому — крадія наздогнав, але куртка брудна, форма розірвана, рука розбита. Це вже не романтика, як мені здавалося на початку погоні, а будні — важка робота.

Коли все владналося, цікавлюся, а якби за «БМВ» чи «Мерседесом» гналися...

— З автотранспортом проблема справді гостра. На «Жигулях» нелегко за іномарками ганятися.

— Ось ви, — цікавлюся, — коли крадіїв з машини «вивуджували», пістолет виймали. А стріляти з нього можна?

— Тільки у виняткових випадках, — каже Ілля, — тобто в тих, що передбачені законом. Але на чергуванні пістолет обов'язковий. Якщо тебе зупинить даїшник, і побачиш, що він без зброї — отже, поза законом на дорозі — тобто «липовий».

Тверезий — не означає не винний

Гальмуємо біля перехрестя на пішохідному переході. З темряви винирнула бабуся. Переходить не поспішаючи. Поряд дуже різко зупиняється авто.

* * *

Сьогодні в київських зведеннях про викрадення практично всі моделі авто. Причому в списку лідерів — «Жигулі» 1-ї та 6-ї моделей, а «Запорожець-966», наприклад, входить у десятку найпопулярніших серед викрадачів автомобілів.

Водій у ньому вилаявся, сигналить. Ілля невдоволено скривився:

— Ти чула, в Солом'янському районі на такому перехресті за місяць трьох дітей-велосипедистів на пішохідному переході збили. Один, гад, що на смерть збив, ушився. А в двох інших випадках діти живі залишилися, та й водії виявилися свідомі.

...Зупиняємося. Вночі машин менше, основні порушення — проїзд на червоне світло і перетин осьової. Починається «полювання» на п'яних. Найбільше їх трапляється з 23-ї до 2-ї години ночі і з 5-ї до 7-ї ранку. Ось і порушник. Тверезий. Хвацько розвернувся в неналежному місці. Перше ж запитання: «Я що, п'яний?» і настійно вимагає «дихнути в трубку». Хлопці терпляче пояснюють, що тверезий ще не означає — не винний.

У середньому за ніч вони зупиняють близько 50 машин. Наступний порушник. Буквально промайнуло авто зі спецномерами. Навіть зупинити не встигли. Доганяти —марно.

Спецпорушники

— Вони поводяться зухвало, — пояснює Андрій. — Що крутіша машина, то зухваліше давлять на те, чого, мовляв, зупинив, як розмовляєш. Не завжди і зупинити можна: ось, приміром, серйозну підозру викликає автомобіль із блимавкою — треба прямувати за ним до його місця призначення, а потім уже все з'ясовувати.

— Це, напевно, ще квіточки. А як до проїздів ставитеся — коли важлива державна особа кудись вирушає, і вас усіх на вуха ставлять?

— Ну-у, служба в нас така. Звичайно, не любимо, коли при цьому стоїш на дорозі і відчуваєш, як тебе кожен водій матюкає. Та й ті, хто сміливіший, і порушити не проти, а ти і зупинити здебільшого не можеш — не вистачало ще затор створити.

— Чи для багатьох ці правила? І чи може собі замовити за певну суму такий королівський проїзд який-небудь багатий бізнесмен?

— Такі правила — тільки для вищих посадовців. А за гроші можливий тільки супровід на машинах із блимавками, але перекриття доріг — ні.

Гроші без причини — ознака...

...А ось вочевидь нетверезий водій. «Випливаючи» із-за керма, з променистою посмішкою, не поспішаючи сипле запитання: «Командире, я хіба щось порушив? Чи аварійну ситуацію створив?» Не створив. Але будь-якої миті може. Наступний зупинений хлопцями водій одразу в права завбачливо поклав гроші (хоча нічого такого не порушив, просто непевно тримався на дорозі). Ілля пішов оглядати машину. Такі типи завжди викликають підозру — якщо без видимих причин одразу тикає гроші, отже, щось не так. Одного разу в таких у салоні знайшли чимало наркотиків. Але цей «порушник» просто кудись поспішав, не хотів, так би мовити, час гаяти.

О пів на другу ночі. Дощ. Чому всі порушники запитують: «Я що, п'яний?», а ті, хто нічого не порушив, але напідпитку: «Я щось порушив?»?.. А ось і жінка за кермом — поруч чоловік набанячений, але з правами, а вона твереза, але без прав. Як з'ясувалося, їх у неї немає взагалі. Штраф за це, виявляється, лише 34 грн. Якби п'яний чоловік за кермом був, йому б це коштувало разів у десять дорожче.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На колесах під «колесами»

...Виходжу з машини. Помокнути. Андрій одразу на вухо: «Дивись, дивись». Через поворот рухається автомобіль. На диво повільно. Не більше сорока км/год. У лівому ряду (!). Знак Іллі зупинитися проігнорував. Так само повільно, нікуди не звернувши, їде далі. Стрибаємо в машину. Увімкнули блимавку і сирену. Порівнялися з ним. Він, так само не поспішаючи, припаркувався біля брівки. Далі все, як в уповільненій зйомці. Хлопець під дією наркотиків. Спокійний, як удав. Поводиться тупо. Хлопці світять ліхтариком в очі — зіниці розширені. Потрібна експертиза. Добре ще, в нього стадія граничного спокою.

— Наркоманів тепер навіть більше, ніж п'яних. Але, що найгірше, їх важко виявити — а вони небезпечні на дорозі. На око не завжди і зрозумієш. А якщо і визначиш, то на експертизу треба. Результатів чекати п'ять днів. Притягають до відповідальності таких порушників за тією ж 130-ю статтею — прирівнюється до алкогольного сп'яніння.

Тепер, як кажуть даїшники, мертвий час. З 2-ї до 5-ї місто спить... Тільки їх це не стосується — робота така...

Точка зору

Ігор ПЕЛИХ, ведучий програми «Галопом по європах»:

— Ставлення до працівників ДАІ якнайкраще. За мою, хоч і недовгу, водійську практику — ще жодного штрафу. Я взагалі стараюся не нагліти, але інколи... Все починається з веселих облич даїшників, які бачать машину (салатовий «Фольксваген-Жук»), потім і мене впізнають. Загалом, відпускають з миром. Хоча на рідній Тернопільщині якось ледь не штрафонули — клієнт ше той попався. Але ситуацію (і мене) врятував його напарник — любить, з'ясувалося нашу передачу. Ми, до речі, в кожній програмі передаємо привіт державтоінспекції.

Віктор ПАВЛИК, співак:

— Про моє ставлення до ДАІ чи про їхнє ставлення до мене довго говорити не буду. Краще візьміть цю касету — на ній пісня у моєму виконанні, присвячена ДАІ. Написана на замовлення Олександра Леонідовича Міленіна (начальник Управління ДАІ МВС України. — **Авт.**). По радіо цю пісню часто замовляють працівники державтоінспекції з усієї України.

Коментар професіонала

Заступник начальника Київської ДАІ Костянтин МОРГУН:

— Як нині справи з автозабезпеченням інспекторів?

— Хочу одразу зазначити, що оснащення столичної державтоінспекції останнім часом значно покращилося. На озброєнні в нас перебувають хороші автомобілі, передусім іномарки, такі як «Тойота», «Опель». «Жигулі» ми теж використовуємо, тому що в них є певні переваги — дешева деталь і вартість обслуговування. Ні для кого не таємниця, що одна іномарка може коштувати, як кілька «Жигулів». Тому ми дотримуємося паритету, зважаючи на фінансові можливості і МВС, і бюджету. Але повторю, ситуація з кожним роком поліпшується.

— Чи не буде спрощено процедуру проїздів важливих осіб?

— Є порядок, протокол дотримання таких правил. Практика супроводу вищих посадових осіб є в усьому світі. І ми не виняток. У нас цивілізована країна, тому ми теж маємо дотримуватися цих правил і виконувати їх. Список таких осіб обмежений — це перші посадові особи держави.

За часів СРСР рух транспорту перекривали іноді навіть за кілька годин до проїзду, скажімо, генсека або президента. А тепер, якщо ми і перекриваємо рух, робимо це на мінімально короткий час — щоб забезпечити безпеку проїзду. Річ у тім, що нині стало більше машин на дорогах, значно зросла інтенсивність транспорту, тому сьогодні для водіїв навіть кілька секунд затримки — болісна ситуація.

— Які правила застосовуються до автомобілів зі спецномерами, що часто є порушниками?

— Якщо водій такого авто допускає порушення правил дорожнього руху, то інспектор зобов'язаний скласти відповідно до закону адмінпротокол і рапорт, де вказується номер машини. І надалі рапорт направляється за місцем прикріплення цього автомобіля, а згодом вживають адекватних заходів до порушника з боку начальника чи автогосподарства служби. Про вжиті заходи повідомляють державтоінспекцію.

Марічка КОРМУШКІНА.

Ідеальний палац для поштаря

МІЖ МИНУЛИМ І МАЙБУТНІМ

Жив був поштар. Звісно, як і належить поштареві, він умів писати і читати. Долаючи щоденний 30-кілометровий маршрут, мав час для роздумів і мрій. Навряд чи він здогадувався, що є така наука — філософія, але часто розмірковував над природою речей. І ось одного разу, спіткнувшись об камінь незвичної форми, замислився: у світі немає нічого ідеального. Ось на дорозі лежить камінь. Він цікавий і навіть красивий. Але тут він тільки заважає подорожньому. Його можна, приміром, закласти у фундамент будинку, але тоді його красу ніхто не побачить...

Шкода поштареві стало камінь. І поклав він його у свою поштову сумку. Відтоді у 30-кілометровий маршрут брав возика, щоб збирати дорогою каміння, глину і навіть пісок. Майже 40 кілограмів щодня.

Одне слово, дивна забаганка поштаря, який прокидався о третій ранку, щоб будувати свій Ідеальний палац.

На той час французький регіон Дром ще жив думками про свій колишній розквіт.

Люди сміялися. Дивак. Мало йому поштової сумки, ще й булижники тягає. А потім вони помітили дивну споруду. Щоранку вона ставала трохи вища. Споруда була зовсім нефункціональною: ні вікон, ні дверей, ні кімнат. Чудернацькі форми не скидалися ні на що, досі бачене.

Колись цими місцями проходив великий торговельний шлях з Рима. Добротні і цілком функціональні будинки збереглися досі. Нині вони стоять зачинені. Мені довелося побачити «мертве» місто. Здається, воно називалося Отрів. Здається, бо його назва не затрималася в голові. І,

мабуть, це природно. Нині в ньому зупиняються заїжджі туристи. Директор музею фольклору розповів, що кінець розквіту настав, коли місцеві багатії не повірили в перспективи іншої вигадки — залізниці: дорого, незрозуміло і неестетично. Поступово ця місцевість почала занепадати. У музеї фольклору виставлено сабо. «В цьому сабо я ходив до школи, — розповів пан директор, людина ще нелітня. — А на шкільний обід були каштани, які мама відварювала і клала в торбинку. Та що там казати, у нас досі жінки працюють у полі». На думку пана директора, це промовисто свідчить, що люди живуть бідно і змушені тяжко працювати. Головний прибуток — від туристів, які приїздять побачити... Ідеальний палац поштаря Жозе-Фердинанда Шеваля.

Розміри палацу, який поштар будував самотужки протягом тридцяти трьох років, — 26х14х12 метрів. Сьогодні це чи не найгеніальніший взірець архітектурної еклектики. Вчені досі не змогли розкрити таємницю, як напівграмотний поштар зміг гармонійно поєднати елементи давньоєгипетської, грецької, індійської, близькосхідної культур, додавши до цього середньовічні традиції. На стінах палацу — вислови Христа і Будди про влаштування світу і банальні сентенції самого поштаря: світ — це єдине ціле, і єднає його любов. Тут є моделі єгипетських гробниць, мечетей, індуїстських храмів, середньовічних замків. Правда, сам Шеваль не знав, що він будує саме це, бо, нагадую, був письменний, але неосвічений. Кажуть, усі ці ідеї приходили йому у видіннях.

Свій Ідеальний палац поштар припинив будувати, коли поховав другу дружину. Ще десять років він щодня приходив до нього, сидів і мріяв... Помер Жозе-Фердинанд Шеваль 1924 року у 88-річному віці. Тільки через 45 років письменник, на той час міністр культури Франції в уряді де Голля Андре Мальро, оголосив про надання палацу статусу історичної пам'ятки. Таке рішення ініціювали Пабло Пікассо, Андре Бретон, Еліа Казан...

Нині Ідеальний палац — під захистом ЮНЕСКО. Проте не в кожному французькому путівнику є згадка про нього. А місцеві мешканці знову живуть думками. Тепер про розквіт, який вони пов'язують з Ідеальним палацом, котрий рано чи пізно, але обов'язково стане Меккою для туристів.

Наталя ФІЛІПЧУК.

НДР живе!

Європейська академія кіно підбила підсумки кінематографічного року, назвавши кращих із кращих у цій галузі. Режисером року названо датського метра Ларса фон Трієра. Але головним збирачем кінематографічних нагород стала сатирична комедія німецького режисера Вольфганга Беккера «Гуд бай, Ленін!», котра відзначена шістьма символічними «оскарами» Старого світу.

Від часу заснування 1988 року призів Європейської академії кіно німецька стрічка вперше здобула таке високе визнання, та ще й у шести номінаціях. Зокрема, в номінації кращий фільм і кращий актор.

А глядацькі симпатії належать режисеру та виконавцям головних ролей — Катрін Зас і Даніелю Брюмеру.

Таке визнання дістала стрічка, в якій ідеться про новітню історію Німеччини на зламі епох. Одна з головних героїнь фільму — передовик виробництва та партійна активістка, переживши стрес німецької перебудови й кількамісячне перебування у комі, прокидається в об'єднаній Німеччині. Її син, усвідомлюючи, що відкриття цього буде для матері катастрофою, намагається у звичайній квартирі блочного будинку в Берліні створити для неї ілюзію, що Німецька Демократична Республіка продовжує жити далі.

Німецька Демократична Республіка справді продовжує жити. Але не у звичайній і окремо взятій берлінській квартирі, а на світовому рівні: фільм «Гуд бай, Ленін!» уже подивилися глядачі 68 країн світу. За повідомленнями преси, він надзвичайно популярний у Сполучених Штатах Америки. Саме там стрічка Вольфганга Беккера представлятиме Німеччину в номінації «Іноземний фільм» на присудження справжнього «Оскара».

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Маотай, «Червона зірка» і горілка з пивом

А ЯК У НИХ?

Міркуючи про нації «питущі» чи навпаки, навряд чи хто наведе як приклад Китай. Мешканці цієї країни не належать ані до категорії прихильників надмірної пиятики, ані до категорії запеклих непитущих. Проте історія виноробства і, відповідно, винопиття нараховує в Піднебесній п'ять тисяч років. І, можливо, є найдавнішою на Землі.

Причому відомо про це стало нинішньої осені після знахідки китайських археологів. Вони на руїнах, що належать до неолітичної культури Давенькоу (пізній Новий кам'яний вік), що розвивалася на сході Китаю в руслі річки Янцзи (нинішня провінція Аньхой) між 4000 і 2600 роками до нашої ери, відкопали ємності для споживання вина. Це відкриття «відсунуло» на цілу тисячу років думку, яка існувала до цього часу, про те, що перші вина на території Китаю виробляли в період культури Луншань, яка на 500 років молодша від культури Давенькоу. А той факт, що вчені знайшли понад 20 посудин різної форми і призначення, свідчить, що древні китайці розумілися на виноробстві. Треба, втім, відзначити, що вином у Китаї називають будь-який алкогольний напій, виготовлений не тільки з винограду, а й із фруктів, рису чи сорго.

Виноробство ретельно культивувалося. Майже 800 років тому китайці навчилися дистилювати алкоголь. З'являлися нові «бренди», зростали градуси. За всієї розмаїтості товарів сучасних бакалійних відділів, що рясніють назвами продукції як відомих іноземних фірм, так і вже популярних у світі вітчизняних, найшановнішим і одним із найкоштовніших напоїв є горілка Маотай (китайці стверджують, що це одна з чотирьох найпопулярніших у світі марок міцних напоїв поряд з російською горілкою, французьким бренді та шотландським віскі). Не випадково її так любили багато хто з китайських керівників, зокрема великі керманичі Мао Цзедун і Ден Сяопін, і вона була донедавна практично недоступна пересічному людові з двох причин. По-перше, ціна за пів-літрову керамічну пляшку коливається від 10 до майже 100 доларів, а по-друге, її просто не продавали, і для купівлі «штофика» треба було одержати письмовий дозвіл компетентних органів. Маотай — єдиний офіційний напій, що його подають дорогим іноземним гостям у Китаї та у посольствах КНР за рубежем, ним наповнюють чарочки (малюсінькі, за китайською традицією) для того, щоб відзначити найважливіші віхи в історії сучасного Китаю. У 1951 році, за «видатний внесок у китайську політику і дипломатичні відносини», ця горілка дістала статус національного напою. Виробляють її обсягом маже 10 тисяч тонн на рік у південно-західній провінції Гуйчжоу.

А найчудовішою якістю Маотаю є його... лікувальні властивості, що підтвердили «досліди» над працівниками підприємства. Протягом 10 років винороби щодня вживали по 250 грамів свого продукту, і... жоден з них не «придбав» цироз печінки. Мало того, з'ясувалося, що при цьому печінка виробляла в 22 рази більше речовини металотіоніну, яка запобігає розвитку цього захворювання, а також виводила з організму вільні радикали, що допомагає запобігти розвитку ракової пухлини. Регулярне вживання Маотаю зміцнює травну систему і дає змогу уникнути виразки шлунка. Як тут не замислитися над споконвічним запитанням, пити чи не пити? Додамо ще, що на відміну від нашої рідної горілки китайська горілочка чудово сполучається з пивом: такий «йоржик» зовсім не викликає наступного ранку почуття болісного каяття за весело проведений напередодні вечір.

Щоправда, серед іноземців небагато знайдеться експертів, які зможуть на смак і запах відрізнити цю вишукану горілку від інших. Понад те, далеко не всі взагалі можуть пересилити себе і навіть просто скуштувати рідину, що різко пахне, якою є будь-яка китайська горілка — від найдорожчих сортів до 2,5-юаневих (близько 30 центів) 100-грамових фляжечек з найнароднішою горілкою «Хунсін Ерготоу» («Червона зірка»). Цей демократичний напій, що становить чверть усього китайського ринку алкоголю, здатен задовольнити потреби будь-якого організму, бо випускається міцністю 38, 43, 56 і 64 градуси (протягом кількох десятків років був ще «забійний» 74-відсотковий варіант). Не випадково ціла компанія китайців може увесь вечір розпивати декілька таких ємностей, стаючи дедалі більше гучною і зашарілою.

Слід зазначити, що з давніх-давен у Китаї великою ганьбою вважалося почервоніти, випивши вина, і «втратити» як наслідок обличчя. Однак часи міняються, а з ними — і звичаї. Зростає добробут народу. Традиції деяких сусідніх із Китаєм держав, досвідчених у «прийнятті на груди», дедалі більше проникають у Піднебесну. Виробництво вина в КНР лише в період з 1994-го по 2000 рік зросло на 30%. У 2001 році в країні на 450 винно-горілчаних підприємствах вироблено 300 тисяч тонн продукції (до 2005 року ця цифра зросте приблизно до 500 тисяч) і понад 50 тисяч імпортовано. Згідно з даними статистики у 2001 році китайці вжили 390 мільйонів тонн алкогольних напоїв, тобто по 0,27 літра на душу населення. Однак усе свідчить про те, що на цій позначці вони не зупиняться.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
власкор «Укрінформу» в Пекіні (спеціально для «ГУ»).

КАЛЕНДАР

Амосов усім серцем уболівав за пацієнтів

6 грудня українському вченому, кардіохірургові, письменнику та мислителю виповнилося б 90 років. Практично всі свої дні народження Микола Михайлович відзначав на роботі. Для нього вона була найбільшим і найціннішим подарунком. А от подяки від пацієнтів у матеріальному еквіваленті Лікар не приймав. Не подобалося йому це.

Він любив людей. І цим почуттям пронизано все його життя — і професійне, і громадське, і особисте. Скромність, цілеспрямованість і відданість улюбленій справі нерозривно пов'язані с ім'ям Амосова.

Микола Амосов був сердечною людиною. І не лише тому, що обрав спеціальністю кардіохірургію. Він здійснював дива із серцем. Ремонтував, реставрував цей життєво важливий орган, запускав серцевий механізм заново, створив апарат штучного кровообігу... Амосов увійшов у науку як основоположник біологічної, медичної і психологічної кібернетики.

Він кинув виклик старості. Лікар намагався перемогти головну недугу людства, перемогти в чесному двобої з невблаганними процесами старіння. Його еліксир молодості підказаний самою природою і наукою. Ця ідея ґрунтується на відомих фізіологічних механізмах: в людей похилого віку білків в організмі руйнується більше, ніж синтезується, однак під час фізичних навантажень активізуються обмінні процеси і зростає синтез білків. Цей факт Микола Михайлович узяв на озброєння в боротьбі зі старістю. Науковець експериментував на собі. Він не припинив експерименту навіть після того, як переніс інфаркт. Дочка Амосова (його лікар) Катерина Миколаївна вважає, що інтенсивні заняття фізкультурою продовжили її батькові життя, принаймні, до операції на серці, яку йому зробили 1998 року.

Микола Амосов ще відомий як політик і суспільний діяч. Депутатський мандат Верховної Ради СРСР допомагав науковцеві і лікареві в роботі, був певним захистом від системи. Хоча «відпрацьовувати» його в залі засідань було для Миколи Михайловича нудотним і важким заняттям. Але була і «зворотна» сторона в депутатського значка. По-перше, можливість допомагати людям у розв'язанні їхніх нагальних проблем. По-друге, можливість виїжджати за кордон, подорожувати, знайомитися зі світовою культурою.

Чимало послідовників, учнів, колег згадують Амосова як чудового лектора. У такий спосіб науковець популяризував свої ідеї, ділився досвідом, учив, підказував, радив...

Кардіохірург світової величини володів ще одним, не надто афішованим ним, талантом. Так само професійно і впевнено, як скальпель, він тримав письменницьке перо. В день народження Амосова його колеги та друзі презентували три томи його творів. Незабаром вийде у світ четвертий том та друга книга «Записки з майбутнього», що її свого часу було заборонено цензурою.

Ольга ВІТЕР.

Фото Володимира ГЛЕВАЦЬКОГО (публікується вперше).

ОБ'ЄКТИВ

6 грудня. Покладання квітів до могили Невідомого солдата з нагоди 12-ї річниці Збройних Сил України.

5 грудня. Завершився офіційний візит Голови Верховної Ради України Володимира Литвина до Республіки Індія.

7 грудня. Нью-Йорк. «Медісон сквер гарден». У відбірковому поєдинку за версією WBC Віталій Кличко нокаутував канадця Кірка Джонсона.

8 грудня. Засідання погоджувальної ради керівників фракцій і груп Верховної Ради України.

10 грудня. Відкрито 5-ту міжнародну книжкову виставку-ярмарок «Книжковий світ-2003».

9 грудня. На металургійному комбінаті «Азовсталь» виплавлено 4-мільйонну з початку року тонну чавуну.

11 грудня. Верховна Рада. Голосуванням у таємному режимі Головою Рахункової палати обрано Валентина Симоненка.

Сім днів з життя країни очима фотокореспондентів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Укрінформу.

Україна олімпійська: 1952—2004

Уперше український байдарочник вийшов на старт на Олімпійських іграх 1952 р. у Гельсінкі — херсонський рибалка 39(!)-літній Іван Сотников. Ні досвіду міжнародних зустрічей, ні належної «посудини», тобто сучасної байдарки, він не мав, але позаду залишилися відомі майстри з Європи. Сьоме місце Івана Сотникова стало несподіванкою для фахівців... Здавалося, шлях до олімпійських медалей прокладено. Але минуло чотирнадцять років, перш ніж перший радянський байдарочник-українець піднявся на п'єдестал пошани.

ІМЕНА

Олександр ШАПАРЕНКО

Досьє «Голосу України»

Шапаренко Олександр Максимович, олімпійський чемпіон з веслування на байдарках: 1968 р., Мехіко (двійка, з Володимиром Морозовим), 1972 р., Мюнхен (одиночка). Срібна медаль на байдарці-одиночці в Мехіко. Чемпіон світу 1966, 1972, 1973 рр. — в одиночці і двійці, 1978 р. — у четвірці. Чемпіон Європи 1967, 1969 рр. Багаторазовий чемпіон України і СРСР. Тренер, працює за кордоном.

Олександр Шапаренко прийшов у спорт у чотирнадцять літ. Прийшов, як і багато хлопчиків та дівчаток у ті роки: почув, на водній станції «Авангард», що на Пслі в Сумах, «набирають у веслярі». Рідний дім стояв неподалік, на річці хлопчаки проводили ціле літо, мало хто не вмів плавати і гребти. Байдарка — човен норовливий, не кожному вдавалося з першої спроби всидіти. Товариші встигли по кілька разів прийняти холодну купіль, а Сашко сидів у човні так, начебто народився в ньому. Правда, тренер звернула увагу, що гребе він, якось небезпечно нахиляючись в один бік. Спробувала посадити у класичну позу, нічого не вийшло, хоч як билася: характер у новачка був твердий, скоріше — впертий, хоча зовні Сашко здавався таким усміхливим добряком. Пізніше фахівці усього світу розводили руками: за такої посадки спортсмен не міг утриматися на плаву!

Шапаренко швидко прогресував, але йому довго не вдавалося стати врівень з провідними майстрами. Тоді в Україні лунали імена Миколи Чужикова з Лисичанська, Андрія Химича з Черкас, Євгена Яциненка з Миколаєва, Валентина Дорохова, киянина — чемпіонів СРСР і України.

Прорив відбувся у 1965-му на воді знаменитого румунського озера Снагов — мекки веслового спорту. Чемпіонат Європи мало було не залишився без новачка: 19-літній Шапаренко... проспав від'їзд учасників на старт і змушений був доганяти тих, хто пішов уперед. Це, втім, не завадило йому виграти золоту медаль. Наступного року українець стає чемпіоном світу і знайомиться з майбутніми суперниками на Олімпійських іграх у Мехіко — угорцем Хешем, датчанином Хансеном й олімпійським чемпіоном Токіо шведом Петерсоном.

«До збірної, — згадував тренер збірної СРСР І. Писарєв, — Сашко ввірвався, як вихор. До нього спочатку поставилися прохолодно, але коли ми побачили його заповзятливість на тренуваннях, фанатичну відданість спорту, холодок швидко щез. Його бажання пробитися в лідери підстьобувала інших...»

Але олімпійський рік складався не так, як хотілося. Шапаренко вирішив неодмінно виступати у двох видах програми — в одиночці та двійці. Юрій Стеценко, високий на зріст, схожий на балетного танцівника киянин, давній товариш по збірній — з ним Сашко переміг у двійці на чемпіонаті світу — пішов. Вони не посварилися, причина була значно прозаїчніша і... складніша. Просто одного чудового дня вони раптом відчули, що дали один одному все, що могли. Мовляв, досягли найвищої швидкості і хоч би що робили — не додати. Сумне це було розставання...

Тоді Шапаренко запропонував місце у двійці Георгію Карюхіну. Вже перше тренування наповнило їх невідомим досі відчуттям цілковитої злитості. Сашко ще сказав тоді з гумором: «Чистісінько тобі сіамські близнюки. Немов у нас одне серце і чотири руки».

Зрадили і тренери. І, як це любили робити в Москві, — почали ганяти провінціалів по всіляких потрібних і непотрібних змаганнях, хоча й так було видно, що до Олімпійських ігор підготовлено прекрасний боєздатний екіпаж. Отут і наскочила коса на камінь. Якщо Шапаренко з його шаленою пристрастю до тренувань і змагань витримав, то Карюхін завагався. Не обійшлося і без «доброзичливців», що нашіптували стомленому хлопцеві: «На що ти сподіваєшся? Адже ваш старт у Мехіко через півгодини після фінішу одинаків. Ти уявляєш, який вигляд матиме Сашко в цьому безповітряному просторі на висоті у два з половиною кілометри?» А коли тренери збірної звели нашу двійку з румунським екіпажем, асами Вернеску і Щетником, програш добив Георгія остаточно. Карюхін розпрощався із Шапаренком.

Тоді на обрії в майже зневіреного Шапаренка з'явився Володимир Морозов, досвідчений, бойовий весляр — олімпійський чемпіон Токіо в байдарці-четвірці. Сашко знав його давно, захоплювався його майстерністю, умінням, як він казав, тримати удар, тобто «переварювати» різні неприємнощі — від поразок до нехитрих вивертів тренерів збірної, котрі завжди старалися прилаштувати в човен своїх. До Олімпіади залишалися лічені тижні, коли вони вперше сіли в байдарку разом. Сподобалося, вони добре розуміли один одного без зайвих слів...

Від озера, де колись кинули якір каравели іспанського конкістадора Кортеса, що завоював Теночтитлан — древню столицю Мексики, залишилися тільки мілкі канали Хочімілко. Гребти було важке, близьке дно немов притягувало човна.

Дистанція — 1000 м. Шапаренко зайняв своє місце між човнами своїх головних суперників — Хеша і Хансена. Як Сашко й очікував, зі старту рвонув уперед норвежець, за ним спробував потягнутися швед, та незабаром відстав — олімпійський чемпіон був вочевидь не в кращій формі. А от Хеш, здається, вирішив використати своєрідний серфінг, тобто сісти на хвилю, що піднімала човен Шапаренка. Прийом заборонений, і суддя двічі вимагав від угорця зійти з хвилі. Шапаренко подумав: коли Хеш зійде, його різко відкине назад, і тому всю увагу зосередив на датчанині. Після шестисот метрів Шапаренко впритул наблизився до Хансена. Той тримався на нервовому піднесенні — я перший! Якщо дати йому протриматися у відриві ще метрів двадцять—тридцять, потім буде пізно. І Шапаренко прискорює темп. Щойно ніс шапаренківського човна порівнявся з човном датчанина, Хансен немов провалився, збився з темпу. Тепер він не суперник. А коли Шапаренко уловив вухом часті удари весла об воду, зрозумів: Хеш таки висидів на хвилі (і суддя його не зняв!) і пролетів мимо, як кур'єрський потяг. Але і Шапаренко не збирався пасти задніх — вони зчепилися в єдиноборстві. Важко було сказати, хто переможе, як раптом немов грім серед ясного неба звалилося на спортсмена щось безтілесне, зв'язавши по руках і ногах. Повітря зникло, і легені розривалися на частини, і човен йшов за інерцією, а Сашко робив плавні, безсилі рухи.

Розріджене повітря високогір'я зіграло зі спортсменом трагічний жарт. Як утримався у човні, Сашко і досі не пам'ятає. Він програв Хешу соті частки секунди...

Можна було б закінчити розповідь про Шапаренка бравурними словами — «через півгодини він усе-таки став олімпійським чемпіоном — у двійці з Морозовим», якби я не був свідком справжнього ПОДВИГУ, що не тільки мене вразив силою людського духу.

Сашка просто зняли з човна й уклали на траву. Біле, без кровинки обличчя, заплющені, глибоко запалі очі. Ледь помітно здіймалися груди. Розгубився Володимир Морозов — після такого відлежатися б добу, а не думати про наступний фінал. Заметушилися лікарі, кинулися до Шапаренка з балоном кисню. Але Сашко раптом заворушився і відсторонив рукою маску. Лікарі розводили руками і збуджено сперечалися.

— Скільки залишилося до старту? — уперше відкрив рот Шапаренко.

— П'ятнадцять хвилин...

— Я буду готовий... Слухай, Володю, потрібно відриватися одразу... Румуни, я їх знаю, зустрічався... теж рвонуть... От і буде нам славна компанія...

Вони домовилися, що Морозов розкручується на повну котушку, гребе за двох, викладається. А Сашко приєднується, але навряд чи на повну силу. Після команди «Гоу!» він відчув, як човен, немов з катапульти, викинуло зі старту. Через якийсь час Сашко уловив темп Морозова і приєднався, з кожною секундою нарощуючи швидкість. А коли Володя задихнувся, узяв усе на себе, витримав, і вони догрібали разом, і ніхто не посмів би засумніватися, що так виступають тільки чемпіони...

Після того, як з великого спорту пішов Олександр Шапаренко, жоден з українських веслярів навіть не наближався до олімпійського п'єдесталу. Прикро, що великий спортсмен, ставши тренером, змушений готувати веслярів інших країн...

На знімку: Олександр Шапаренко.

Ігор ІВАНОВ.

ЮВІЛЕЇ

Дозорцеві нації

*У Стеблеві, на батьківщині видатного українського письменника **Івана Семеновича Нечуя-Левицького**, відбулися урочисті заходи, присвячені 165-й річниці від дня його народження.*

Над бурхливою Россю й досі стоїть старовинний будинок із зеленими віконницями, в якій мешкала родина сільського священика Семена Левицького. Тут з легкої руки Максима Рильського вже більш як сорок літ знаходиться літературно-меморіальний музей автора невмирущої «Кайдашевої сім'ї». Поруч, під кущем калини — пам'ятник «найнаціональнішому письменникові».

У «Нечуєвих читаннях», які проходили в сільському будинку культури, взяли участь господарі-стеблівчани, гості з Черкас, Корсуня-Шевченківського, Богуслава. Вшанувати пам'ять великого земляка прийшло багато людей старшого віку і школярів. Незмінний директор стеблівського музею, палкий пропагандист Нечуєвого слова, заслужений працівник культури України Сергій Левкович Хаврусь прочитав чудове есе про «дозорця української нації», сповістив про заснування щорічної районної літературно-мистецької премії імені Нечуя-Левицького. Гості побували у шкільній та селищній бібліотеках Стеблева. Народний депутат України Сергій Терещук, який виступав на «Нечуєвих читаннях», передав книгозбірням новинки української літератури та світової класики. Щиро радіючи щедрому дарунку, бібліотекарі Ольга Авраменко та Любов Довгаль просили свого депутата передати «нагору» їхні побажання. «Ми б хотіли, — приєдналася до них директорка Корсунь-Шевченківської бібліотечної системи Ніна Кулакова, — щоб держава допомогла перевидати твори Івана Семеновича. Адже надрукований у часи хрущовської відлиги десятитомник Нечуя-Левицького, «енциклопедія українського життя», більше не перевидавався. У районній дитячій бібліотеці, наприклад, є лише два примірники його історичних повістей «Єремія Вишневецький» та «Іван Виговський».

— Це непогано, — поділилися своїми думками бібліотекарі, — що ми перші за росіян переклали і надрукували пригоди Гаррі Поттера. Однак нашій школі, про яку Нечуй-Левицький писав, що вона має бути глибоко національною, потрібна насамперед своя, рідна література.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ВІД ПАРКАНУ — ДО ОБІДУ

Мозок у клярі

Берете мозок. Вимочуєте в солоній воді. Обвалюєте в борошні зі спеціями. Смажите на повільному вогні. Недовго. Остиглий кладете назад. Допомагає.

Допомагає, якщо при цьому не пити багато горілки. А це можливо, якщо поруч нема військових. Якщо ж у радіусі метра виявляється хоча б один з них, а ви журналіст (а ще гірше — журналістка) у відрядженні, на наступний ранок бодун (читай: абстинентний синдром) вам гарантовано. Випробувано на особистому досвіді.

Зима. Холодно. Десяток прогресивних українських журналістів у законспірованому громохкому лазівському автобусі закидають у тил. Іде рейд по військових радгоспах. Мета точно не ясна. Нас знайомлять із коровами, що перебувають на контрактній службі Міністерства оборони, і поять горілкою на ураження. У тиловиків, мабуть, спецзавдання: вивести нас із ладу. В хід іде страшна зброя: офіцерська гостинність, посилена стратегічними запасами м'яса, соленини-копченини та іншої смакоти, якою нас катують на кожній зупинці. Горілка подається безупинно, у пластикових скляночках, незалежно від часу доби і стану питущого.

В армії є таке слово — «треба». У п'яній маячні ми їдемо Закарпаттям. Немиті, осоловілі, неписьменні регресивні журналісти. Нас годують коров'ячим мозком у клярі. Очевидно, його власниці не виправдали удійних надій військового відомства. Їх пустили на м'ясо. Не гарматне. А їстівне. Щоб ми добре цей процес висвітлили, нам згодовують делікатес, вийнятий з черепної коробки тварини. Таке враження, що власні мізки перебувають в аналогічному стані. Триматися нема більше сил, але пити треба. Військові — народ образливий. Червонолиций офіцер з лискучою шиєю, який сидить поруч зі мною, постійно зазирає під стіл: перевіряє, чи не вилила я туди вміст гранчастої чарки. Усе пливе, кружляє і п'ється.

— За міністра оборони!

— За дам-с!

— За тих, хто стоїть на варті нашого мирного життя!

— ...

На протилежному кінці столу, злегка похитуючись, устав майор прес-служби. Це під його проводом ми прибули висвітлювати роботу військових радгоспів. Він каже алаверди мозко-горілчаним пригощальникам і випиває до дна свій гранчак. Годувальники сидять — не ворухнуться. Друга спроба прес-глашатая. Ніякої реакції. Третя... І майор, чесно спустошуючи щедро налитий келих, відразу падає, збитий з ніг його вмістом.

— Е-е, так не годиться, — на допомогу вибулому бійцеві приходить голова радгоспу. — У нас на Волині кажуть так: я сам п'ю і вас запрошую. Бачте, як одному пити важко, — показав він на відключеного майора.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Ми втратили командира. Ще через годину перебування на Волині наші стратегічні туші завантажили в автобус разом із трьома ящиками горілки «на дорогу» і відправили додому писати про побачене.

На порозі моєї квартири стояло щось. Божевільні червоні очі, обрамлені темними колами, запалі щоки, потріскані губи. Брудний кожушок непереконливо висів на згорблених плечах. На них же висіла сумка, з якої стирчали палиця ковбаси, свиняче рило і пляшка горілки. Персонаж скидався на партизана часів другої світової, що одержав сухпай оптом на півроку наперед. Це була я.

— Їсти будеш? — дивлячись на мене з жалем, спитав чоловік.

Стіл був майже святковий — зі смаженою картоплею, але без мозку. З буфета чоловік витяг пляшку хересу. Я ледь не розплакалася. Гепнулася на табуретку, поклала голову на рідне чоловіче плече і так захотілося сказати йому щось хороше, добре, щире. І я сказала пошепки:

— Солдатику ти мій...

Мулька ВАУЛЬКІНА.

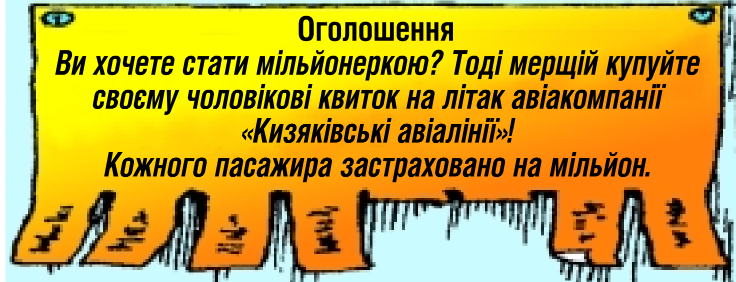

ЦЬОГО

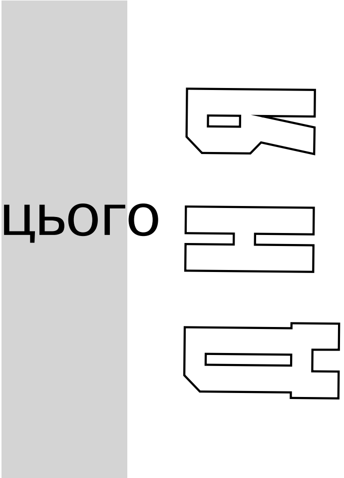

- **1574 р.** Помер Селім II Мест, султан Османської імперії, син Сулеймана II та Роксолани.
- **1873 р.** Народився російський поет Валерій Брюсов.
- **1918 р.** У Києві спалахнуло повстання проти гетьманської влади. До міста вступили частини Директорії.
- **1920 р.** Ліга націй заснувала міжнародний суд.
- **1943 р.** Черкаси визволено від гітлерівців.
- **1957 р.** Створено обчислювальний центр АН УРСР (нині — Інститут кібернетики ім. Глушкова).
- **1963 р.** Помер поет Василь Симоненко.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ
з 15 по 21 грудня 2003 року

Старі нерозв'язані проблеми потребуватимуть від вас величезних зусиль. Виникнуть серйозні труднощі з передачею інформації і пересуванням

ОВЕН. Перед вами може постати питання: домівка або робота. Ваша зацікавленість у виконанні своїх службових обов'язків, ймовірно, призведе до нехтування домашніми обов'язками, що може стати причиною конфлікту між вами і вашою родиною. Якщо ви самотні, то раптом побачите, що вдома накопичилося дуже багато невідкладних справ, які необхідно терміново розв'язати, можливо, навіть за рахунок роботи.

ТЕЛЕЦЬ. Для здобуття вищої освіти або підвищення кваліфікації вам треба буде себе обмежувати і виявити дисциплінованість, що, можливо, буде складно. Ймовірно, вам доведеться відмовитися від співпраці з кимось із іноземних партнерів або з тими, хто перебуває далеко. У декого з вас можуть бути порушені плани, пов'язані з поїздками. Для вас важливо зрозуміти, з яких причин це сталося. Можливо, ви відчуєте тиск іззовні або будете комусь дуже наполегливо нав'язувати свої переконання.

БЛИЗНЮКИ. Ваша влада і вплив зросте, якщо ви зумієте виявити великодушність і задатки лідера. Незважаючи на бюрократичні затримки, ваша наполегливість в отриманні кредиту або спадщини нарешті може дати результат. Розподіл спільних прибутків спричинить ваше невдоволення, ви вважатимете, що з вами вчинили несправедливо. Як відреагувати на це, вирішіть самі, але майте на увазі, що навіть найменша некоректність у розмові може призвести до конфлікту.

РАК. У центрі вашої уваги будуть партнери, чоловік або дружина, друзі, знайомі та інші люди, з якими ви спілкуєтеся. Завдяки допомозі когось із них ви зможете визначитися у своїх найближчих перспективах. Намагайтеся прислухатися до їхніх порад, це допоможе вам обрати правильний життєвий шлях. Якщо внутрішнє роздратування буде велике, то ймовірність сварок з оточенням зростає.

ЛЕВ. Вас дратуватиме і вимушене неробство, і перевантаження на роботі та вдома. Це все, ймовірно, призведе до роздратування або втоми. Протягом цього тижня може виникнути бажання з'ясувати: які обов'язки у вашого колеги, чому він не завантажений роботою так, як ви. У результаті отримати будь-які пояснення вам не вдасться, але ви погіршите свої стосунки із співробітниками. Ви маєте прагнути до більшої відповідальності та самодисципліни під час виконання найбуденніших службових і домашніх обов'язків.

ДІВА. Головною темою вашого життя стане кохання, діти і творчість. Вам захочеться любові, але перед вами постануть труднощі. Визначальним буде: боятиметеся ви чи ні взяти на себе вантаж турбот і проблем коханої людини або відповідальність за народження чи виховання дитини. Ви правильно зробите, якщо прислухаєтеся до думки незацікавленої людини. Тиск друзів і коханого на вас може бути дуже сильним, можливо, вам треба поступитися їм, щоб не спричинити конфлікту.

ТЕРЕЗИ. Ви розриватиметеся між домівкою і роботою. Якщо ви займаєтеся розв'язанням питання про придбання або продаж нерухомості, то вас можуть поставити перед необхідністю швидко вирішувати: так чи ні. Коли ви не готові, то краще не поспішайте, навіть якщо на вас чинитимуть тиск. Спільні труднощі або згуртують вашу родину, або у вас буде можливість виявити слабкі місця. Головне — вчасно зробити кроки для зміцнення сім'ї.

СКОРПІОН. Для вас найважчою цього тижня буде необхідність брати участь у справах близьких родичів або оточуючих. Це може принести вам успіх і користь, але забере дуже багато сил і часу. Ймовірно, доведеться вирушити до знайомих місць або навпаки — поїздку буде відкладено, через що у вас порушаться плани і ви будете не задоволені. Крім того, в цей час можуть бути збої під час передачі та отримання інформації, а також проблеми з транспортними засобами.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня ви можете напружитися і вирішити свої фінансові проблеми. Найнеприємніше — це віддати борг або виплатити податки. Але ви відчуєте велике полегшення, якщо зробите це добровільно, а не очікуватимете прикрощів. Ваша мета — зберегти, накопичити, утримати кошти або знайти, де їх взяти. У декого буде прагнення розбагатіти, піднятися.

КОЗЕРІГ. На цьому тижні ви відстоюватимете свою самостійність і незалежність, намагатиметеся самоствердитися. Труднощі, з якими зіткнетеся, є відображенням ваших внутрішніх проблем. Вони можуть виявитися у стосунках з чоловіком або партнером по бізнесу. Від вашої поведінки залежить, наскільки серйозно вони можуть зіпсуватися. Надмірна заповзятливість може призвести до конфліктів, прояву образливості, дратівливості, сварок з людьми.

ВОДОЛІЙ. Якщо ви спробуєте сховатися або піти від проблем, які необхідно було давно розв'язати, то тільки ще більше погіршите своє становище. Найнеприємніше, що через це може погіршитися самопочуття, з'являтимуться смуток, розчарування, таємні страждання і страхи. Це може призвести до конфліктів, помилок, бунту навіть проти самого себе, хвороби, втрати енергетики організму.

РИБИ. Труднощі можуть виникнути у стосунках із дітьми або коханими, з одного боку, і друзями — з другого. Ваші часті зустрічі з друзями або надмірні розваги, ймовірно, стануть причиною їхнього обурення. Якщо ви своєчасно не виправите ситуацію, то хтось захоче поставити питання руба: «Або я, або вони...».

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Як не печія, то гикавка

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Сергій Глазьєв, перший номер блоку «Родіна», що тріумфально пройшов до Держдуми РФ:

— Я сам з України, народився й виріс у Запоріжжі і знаю настрої в країні. І ця мазепинсько-бандерівська політика викликає печію в українців.

Від чергового:

— *Глазьєв посоромився сказати всю правду: ця політика викликає в нього ще й гикавку...*

Бачили очі, кого вибирали?

Олексій Сазонов, радник-посланник Росії в Україні:

— Авторитет Путіна — це благо для Росії, і я б так в Україні очима українців і розглядав це: те, що добре для Росії, добре і для України...

Від чергового:

— *На біса Україні ще один авторитет? Чим-чим, а цим добром ми можемо ще й з Росією поділитися...*

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Розплата за зарплату

Микола Азаров, Перший віце-прем'єр, міністр фінансів:

— Минулися ті часи, коли ми видавали зарплату отрутохімікатами, трунами...

Від чергового:

— *Дивно, чому ж ми досі не такі живучі, як колорадські жуки?..*

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Так повинна? Чи буде?..

Інтернет-видання «Яблуко»:

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Валентин Дзонь, заступник голови Луганської облдержадміністрації:

— Державна особа, яку двічі притягали до карної відповідальності, повинна бути усунута з посади...

Від чергового:

— *Двічі смілива заява. І нам залишається тільки чекати, коли цю Державну Особу, яку Не Притягали до Карної Відповідальності, усунуть з посади.*

Тези й антитези

- Ми найбільше любимо тих, хто дає себе ошукати.
- Жінка, коли бачить грошовитого чоловіка, почуває себе повією.
- Рибалка — великий педагог: примушує рибу шукати глибину.
- Бездарність центру має компенсуватися талантом регіонів.
- Бідність — міна, яка, на відміну від звичайної, вибухає завжди!
- Найтриваліше кохання буває тоді, коли люблять за бідність.
- Поки обличчя та одяг зробиш прекрасними, втратиш і думки, і душу.
- Як люди добрішають, коли захоплюють місце в громадському транспорті!
- Хай живе капіталізм, щоб люди мріяли про комунізм!..
- Дружба дружбою, а кордон — на замку!..
- Треба поважати народ, який намагається красти не менше за владу.
- Ринковий механізм: одна банда спонукає до діяльності іншу.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Колобок

(Стара казка на новий лад)

Лисиця, з'ївши
Колобка,
некролога писати стала:
«О, любий був такий
прекрасний!
Рум'яний, і смачний,
і красний...»
Ще й підписалась:
«Колобка сестриця».

Таня ДРУЖЕНКО, 9 років.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Мораль

Найнепорочнішою дівою Бананового Маразмадору визнано трудівницю будинку розпусти № 37 Сюзанну Сидорчук, котра нещодавно відмовила одному нардепові.

Дволикість

Як люди — олігархи Бананового Маразмадору непогані: добрі, чуйні, завше вислухають і чим можуть — допоможуть. Але як шакали...

Створюються робочі місця

Керівництво Бананового Маразмадору постійно працює над поліпшенням ситуації на ринку праці. Зокрема, нещодавно воно прийняло рішення про збільшення кількості лакеїв у палацах олігархів до 450000.

Гасло

Слава судовим органам — активним учасникам боротьби з невгодними кандидатами!

Давно б так!

З метою соціального захисту в місті Кизяківську населенню почали видавати гвинтівки та булижники.

Офіціоз

Групі осіб Бананового Маразмадору за видатні успіхи присвоєно звання «Ударник капіталістичної праці».

Питаннячко

А судді — чиї?

Олександр ПЕРЛЮК.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Важко влітку без корови, а в грудні — без кожуха

13 грудня — Андрія. Цього дня дівчата багато ворожили, намагаючись дізнатися про свою долю, приказували: «Я, святий Андрію, конопельки сію — дай же, Боже, знати, з ким весілля грати».

14 грудня — Наума. У давні часи навчальний процес розпочинався взимку — першого грудня за тодішнім літочисленням. Батьки вели дітей до школи саме на це свято, бо «пророк Наум наведе на ум».

17 грудня — Варвари. Дівчата цього дня ставили у воду галузки з вишень. Якщо вони розцвітали на Різдво, це віщувало про швидкий шлюб. Яка погода на Варвари, така й на Різдво.

18 грудня — Сави. На Сави жінки збиралися в рукодільницькі гурти, бо настав час «і савити, і варварити, і куделю кучматити».

19 грудня — Миколи. Всі три свята — Варвари, Сави та Миколи — називали миколаїними святами. Вважається, що він захисник бідних і знедолених.

Прикмети грудня

- Збіглися хмари докупи — чекай негоди.
- Починають «плакати вікна» — знизиться тиск і потеплішає.
- Галки збираються великими зграями і голосно кричать — на ясну погоду й мороз.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311233. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»